

**Міністерство освіти і науки України
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»**

**ПРОГРАМА
вступного фахового іспиту
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»**

Голова фахової атестаційної комісії

професор

Наталія КОРЖЕНІВСЬКА

м. Кам'янець – Подільський-2023

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Складові програми для визначення фахових компетентностей вступників	4
Критерії оцінювання	7
Список рекомендованої літератури	8

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний фаховий іспит передбачає перевірку здатності вступника до опанування освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» кваліфікації магістр з публічного управління та адміністрування.

Питання вступного фахового іспиту відповідають освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійним програмам випускників закладів вищої освіти III – IV рівнів акредитації, фаху (спеціальності) і побудовані з урахуванням знань, умінь і навичок якими повинен володіти фахівець за освітнім ступенем «Бакалавр», «Магістр» та освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст».

Вступний фаховий іспит проводиться у тестовій формі.

Завдання вступного фахового іспиту складається із 50 запитань.

Тестові завдання представлені 4 питаннями, що потребують обрання лише однієї відповіді із запропонованого набору варіантів.

Час виконання тестових завдань становить 90 хвилин.

Вірний варіант відповіді позначається у відповідній клітинці оціночного листа позначкою «+», наприклад:

№ запитання	відповідь			
	A	Б	В	Г
1	+			
2			+	
3				+
4		+		

СКЛАДОВІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКІВ

Загальна характеристика чинного законодавства про державну службу в Україні. Державна служба як інститут служіння інтересам народу, суспільству, державі. Державна служба як інститут адміністративного права. Визначення та ознаки державної служби, їх характеристика. Основні напрями реформування державної служби в Україні. Функції державної служби: визначення, види, характеристика. Конституційно-правові принципи державної служби. Організаційно-функціональні принципи державної служби. Поняття, ознаки та правові засади служби в органах місцевого самоврядування. Принципи та загальна характеристика проходження служби в органах місцевого самоврядування. Загальна характеристика військової державної служби. Особливості державної служби в органах законодавчої, виконавчої, судової влади.

Поняття і види державних службовців. Співвідношення понять «державний службовець» і «політичний діяч». Поняття та правовий статус посадової особи. Права та обов'язки державних службовців. Політичні та соціально-майнові права державних службовців. Службовий обов'язок і особиста відповідальність державного службовця. Професіоналізм і компетентність державного службовця. Обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу. Адміністративна відповідальність державних службовців. Дисциплінарна відповідальність державних службовців. Матеріальна відповідальність державних службовців. Спосіб заміщення вакантної посади державного службовця. Поняття та принципи атестації державного службовця. Поняття, правова природа та принципи дисциплінарного провадження.

Завдання і принципи управління держаною службою. Система органів управління державною службою. Правовий статус Головного управління державної служби України. Державний контроль у сфері державної служби. Етичні вимоги до державних службовців. Особливості державної (публічної) служби в США. Особливості державної (публічної) служби в країнах Західної Європи. Теорії формування еліт. Сутність понять «Адміністративна еліта», «Управлінська еліта» та «Політичні еліти». Особливості функціонування патронатної державної служби. Державна кадрова політика та її принципи. Основні положення Стратегії державної кадрової політики на 2012-2020 роки. Кадрові процеси та кадровий резерв у державній службі. Методичні рекомендації з розроблення профілів професійної компетентності посад. Місія, цілі діяльності та структура центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу. Європейські інструменти підтримки розвитку державної служби в Україні.

Нормативно-правова база профспілкової діяльності у сфері державної служби. Хабар та хабарництво, форми надання хабарів. Відповідальність за одержання хабарів. Національна Стратегія боротьби з корупцією. Особова справа

державного службовця: основні вимоги та порядок ведення. Дипломатична служба та її специфіка. Класифікація посад на державній службі. Особливості проходження державної служби в органах законодавчої влади. Бюрократія та бюрократизм як атрибути державної служби. Атестація посадових осіб місцевого самоврядування. Види державної служби. Ознаки, відмінності та специфіка. Врегулювання конфлікту інтересів. Компетенційні спори у сфері державної служби. Перелік запитань з дисципліни «Державне управління».

Суспільство як складна самокерована система. Управління як системне суспільне явище Поняття управління і соціального управління. Морально-етичні, соціально-політичні, економічні та адміністративні методи державного управління Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Державне управління як суспільне явище, його інститути, форми та методи їх діяльності. Державна влада та державне управління. Держава як центральний інститут політичної організації суспільства. Цілі, завдання, функції та принципи державного управління. Принципи та методи державного управління. Сутність і зміст управлінської діяльності.

Організаційна структура державного управління. Система органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні. Апарат держави як система державних органів. Державна служба в системі державного управління. Підготовка та прийняття управлінського рішення в державному управлінні. Контроль та облік у державному управлінні. Інформаційна відкритість державних органів і реалізація прав громадян у державному управлінні. Бюрократизм і корупція в системі державного управління, шляхи їх подолання. Реформування організаційної структури державного управління та його нормативно-правове врегулювання. Держава як суспільно-правове явище. Влада як соціальний феномен. Політична влада, механізми її здійснення. Основні засади теорії адміністративної діяльності в системі державного управління. Реалізація концепції поділу влади в Україні. Поняття та види державних органів в Україні. Законодавча влада в Україні. Структурна характеристика органів виконавчої влади в Україні. Проблеми ефективності державного управління. Взаємозв'язок індивідуальної відповідальності та соціального контролю у державному управлінні.

Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту. Погляди на сутність менеджменту. Співвідношення категорій «управління» та «менеджмент». Ролі менеджера в організації. Якості менеджера. Рівні та сфери менеджменту. Закони, закономірності та принципи менеджменту. Етапи розвитку менеджменту. Школи та підходи у менеджменті. Риси ситуаційного підходу до управління. Сучасні напрямки розвитку науки управління. Результативність і ефективність діяльності організації. Сутність та етапи процесу управління по цілям. Класична модель ухвалення рішення. Іrrаціональна модель ухвалення рішення. Етапи раціональної

технології ухвалення рішення. Принципи школи людських стосунків. Комп'ютеризація управлінських процесів. Організації та їх різновиди. Процес менеджменту. Характеристика і класифікація функцій менеджменту. Планування як загальна функція менеджменту. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту. Процес побудови організаційних структур. Оцінювання та аналіз організаційних структур управління. Мотивування як загальна функція менеджменту. Основні теорії мотивації та межі їх застосування. Стимулювання праці як інструмент управління персоналом. Сучасні підходи до побудови систем винагороди робітників в організації. Контроль як загальна функція менеджменту. Сутність і види контролю на підприємстві. Процес і методи контролю. Характеристики ефективної системи контролю. Регулювання як загальна функція менеджменту. Характеристика процесів регулювання. Економічні методи менеджменту. Технологічні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Управлінські рішення в менеджменті. Процес прийняття управлінських рішень. Підходи до оптимізації управлінських рішень. Інформація та а комунікація у менеджменті. Перешкоди на шляху ефективних комунікацій та методи їх подолання. Керівництво та лідерство. Стилі керівництва. Конфлікти як об'єкти керівництва. Сучасні типи ефективних лідерів. Відповіальність та етика в менеджменті. Ефективність системи менеджменту.

Нормативно-правова база адміністративного (загального) діловодства. Основні терміни та визначення адміністративного (загального) діловодства. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації (ОРД). Організаційні документи: статут, положення, інструкція, правила. Розпорядчі документи: постанова; ухвала; наказ; вказівка; розпорядження. Загальна характеристика довідково-інформаційних документів. Службові листи (супровідне, інформаційне, гарантійне, рекламаційне, претензійне, лист-підтвердження, лист-запит, лист-відповідь, тощо). Службові записи (доповідна записка, пояснювальна записка). Протокол, журнал реєстрації документів, номенклатура справ. Довідка, телеграма, телефонограма. Класифікування документів. Реєстрування документів. Вимоги до оформлення реквізитів документів ОРД. Формуляр-зразок ОРД. Вимоги до складання й оформлення документів ОРД. Особливості оформлення реквізитів конкретних документів ОРД. Аналіз складу реквізитів конкретного документа.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Мета тестування – перевірка знань, умінь і навичок вступників програмним вимогам, з'ясування компетентності та оцінка ступеня підготовки вступників для отримання ступеня освіти магістра.

Результат вступного фахового випробування, проведеного у письмовій тестовій формі, визначають як суму балів, виставлених на кожне з тестових завдань.

Максимальна кількість балів за вірну відповідь на одне запитання становить 4 бали. За відповідь на кожне питання оцінка може складати 0 балів (неправильна відповідь або відсутність відповіді) або 4 бали (вірна відповідь).

Загальна оцінка від 0 до 129 балів вважається незадовільною.

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тестової роботи – 200 балів.

Фахова атестаційна комісія оцінює роботу за загальною сумою балів, набраних вступником за результатами тестування, яка може знаходитись в межах від 130 до 200 балів.

Мінімальна кількість балів для подальшої участі у конкурсному відборі повинна складати 130 балів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вакуленко В. М., Орлатий М. К., Куйбіда В. С., Безверхнюк Т. М. Основи регіонального управління в Україні : підручник. Київ, 2012. 576 с.
2. Василевська Т. Е., Саламатов В. О., Марушевський Г. Б. Етика державного управління : підручник. Київ, 2015. 204 с.
3. Гошовська В. А. Парламентаризм : підручник. – К. : 5 НАДУ, 2016. 672 с.
4. Державна політика : підручник / за заг. ред. Ю.В. Ковбасюк. Київ, 2014. 448 с.
5. Державна служба : підручник. У 2 т. / за заг. ред. Ю.В. Ковбасюк. Київ ; Одеса, 2012. 372 с.
6. Державне управління : підручник. У 2 т. / за заг. ред. Ю.В. Ковбасюк. Київ ; Дніпропетровськ, 2012. 564 с.
7. Дудкіна О.П. Регіональне управління: навч. Посібник. Тернопіль: Вид-во "Астон". 2013. 202 с. 14.
8. Жук М.В. Регіональна економіка : Підручник. / К.: ВЦ "Академія", 2018. 416 с.
9. Електронний посібник по теорії та історії державного управління. Частина 2. / С. М. Коник та ін. (Папка 3. Biblioteka. Файл: TIDU_Eл.Посіб._Частина 2.pdf)
10. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. К. : НАДУ, 2011. Т. 1-3.
11. Коваленко М.А. Регіональний менеджмент: навч.пос. К.:Олді-плюс, 2017. 312 с. 16.
12. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
13. Національна економіка: навч.посіб. за ред. А.Ф. Мельник. К.: Знання, 2011. 463 с.
14. Охрименко А. Г. Основи менеджменту: навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2016.
15. Скібіцька Л. І., Скібіцький О. М. Менеджмент: навчальний посібник. К. : Центр учебової літератури, 2017.
16. Соболь С. М., Бачацький В. М. Менеджмент: навчальний посібник. К. : КНЕУ, 2015.
17. Стадник В. В., Йохна М. А. Менеджмент: посібник. К. : Академвидав, 2015. 464 с.
18. Регіональне управління : підручник Ковбасюк Ю. В., Вакуленко В. М., Орлатий М. К., Васильєва О. І. Київ, 2014. 512 с.